

15.4.2014

B7-0444/2014

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o nátlaku Ruska na krajiny Východného partnerstva, a najmä destabilizácii východnej Ukrajiny
(2014/2699(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Mairead McGuinness, Jacek Saryusz-Wolski, Laima Liucija Andrikiénė, Roberta Angelilli, Elena Băsescu, Anna Maria Corazza Bildt, Jerzy Buzek, Arnaud Danjean, Mário David, Mariya Gabriel, Michael Gahler, Paweł Zalewski, Gunnar Hökmark, Anna Ibrisagic, Tunne Kelam, Jan Kozłowski, Eduard Kukan, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Monica Luisa Macovei, Nadezhda Neynsky, Ria Oomen-Ruijten, Alojz Peterle, Andrej Plenković, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, György Schöpflin, Salvador Sedó i Alabart, Inese Vaidere, Sophie Auconie, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Algirdas Saudargas, Philippe Juvin, Andrey Kovatchev, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė
v mene poslaneckého klubu PPE

Uznesenie Európskeho parlamentu o nátlaku Ruska na krajiny Východného partnerstva, a najmä destabilizácii východnej Ukrajiny (2014/2699(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o európskej susedskej politike, o Východnom partnerstve a o Ukrajine, a najmä na uznesenie o situácii na Ukrajine z 13. marca 2014¹,
 - so zreteľom na závery zo zasadnutia Európskej rady o Ukrajine z 20. marca 2014,
 - so zreteľom na vyhlásenie komisie NATO – Ukrajina z 1. apríla 2014,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenie, ktoré prijali lídri G7 na svojom zasadnutí v Haagu 24. marca 2014,
 - so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 3. apríla 2014 o znížení alebo odstránení ciel na tovar s pôvodom na Ukrajine²,
 - so zreteľom na závery o Ukrajine, ktoré Rada pre zahraničné veci prijala na zasadnutí 14. apríla 2014,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Ruská federácia čoraz viac destabilizuje situáciu na východe Ukrajiny a postupuje čoraz agresívnejšie, pričom využíva separatistov, ktorí zabavujú verejné budovy a podnecujú nepokoje;
- B. keďže vo viacerých mestách vo východnej Ukrajine vrátane Luhanska, Donecka a Charkova proruskí separatisti ohlásili prípravy na referendá na štýl Ukrajiny, v ktorých sa má 11. mája 2014 rozhodnúť o nezávislosti východných oblastí Ukrajiny;
- C. keďže hrozí, že Rusko by mohlo použiť akékoľvek ďalšie vyostrenie násilnej destabilizácie na východnej Ukrajine ako zámienku na ďalšie útoky vojenskou cestou, zabránenie prezidentských volieb a donútenie Ukrajiny k federácii;
- D. keďže EÚ a medzinárodné spoločenstvo neuznávajú a neuznajú výsledky nezákonného referenda na Kryme zo 16. marca 2014 ani následné pripojenie Krymu k Ruskej federácii;
- E. keďže Rusko naďalej porušuje svoje medzinárodné záväzky, vyplývajúce napríklad z Charty OSN, Helsinského záverečného aktu, Štatútu Rady Európy a najmä memoranda z Budapešti z roku 1994 o bezpečnostných zárukách pre Ukrajinu;

¹ Prijaté texty, P7_TA(2014)0248.

² Prijaté texty, P7_TA(2014)0285.

- F. keďže EÚ sa zaviazala, že čo najskôr, najneskôr však v júni 2014, podpíše dohody o pridružení/prehĺbené a komplexné dohody o voľnom obchode (DCFTA) tak s Moldavskom, ako aj s Gruzínskom;
- G. keďže takzvané referendum, ktoré sa konalo 2. februára 2014 na autonómnom území Gagauzie, bolo v rozpore s ústavou a právnym poriadkom Moldavskej republiky, a preto je nezákonné; keďže rokovania v zložení 5+2 nevedli k udržateľnému riešeniu podnesterského konfliktu;
- H. keďže Rusko pokračuje v okupácii gruzínskych regiónov Abcházsko a Cchinvali (Južné Osetsko) v rozpore so zásadnými normami a zásadami medzinárodného práva a keďže proces vytyčovania hraníc sa veľmi rýchlo rozšíril a ruské vojenské lietadlá narušili gruzínsky vzdušný priestor;
1. čo najdôraznejšie odsudzuje silnejúcu destabilizáciu a provokácie na východnej Ukrajine, ktoré sú výsledkom neskrývaných, ale aj tajných opatrení Ruska; odmieta akékoľvek prípravy na nezákonné referendá podľa krymského vzoru; varuje pred tým, že zhoršujúca sa destabilizácia a sabotáž zo strany ozbrojených proruských separatistov pod vedením Ruska, ktorí sú vyškolení a dobre zorganizovaní, by Rusku mohla poslúžiť ako zámienka na vojenský zásah, zabránenie prezidentským voľbám a vynútenie federalizácie ako nástroja na rozdelenie Ukrajiny;
 2. vyjadruje vážne obavy v súvislosti s vojenskými operáciami Ruska na východe Ukrajiny; pripomína, že je nevyhnutné, aby EÚ a jej členské štáty pri rokovaníach s Ruskom vystupovali jednotne; domnieva sa, že vzhľadom na súčasnú situáciu je žiaduce, aby Rada posilnila druhú fázu sankcií a pripravila sa na tretiu fázu sankcií (v hospodárskej oblasti), ktoré sa musia uplatniť okamžite, ako aj pokračovanie politickej, hospodárskej a finančnej izolácie Ruska na medzinárodnej scéne;
 3. ďalej pripomína svoju výzvu adresovanú Rade, aby urýchlene uplatnila sankcie vrátane zbrojného embarga a embarga na technológie dvojakého použitia, zákazu vydávania víz, zmrazenia aktív a uplatňovania právnych predpisov o praní špinavých peňazí voči jednotlivcom, ktorí sa podieľajú na procese prijímania rozhodnutí v súvislosti s destabilizáciou a provokáciami na východnej Ukrajine, ako aj opatrenia proti ruským investíciám a aktívam v EÚ a aby preskúmala všetky dohody s Ruskom v záujme prípadného prerušenia ich platnosti; víta rozhodnutie Rady zo 14. apríla 2014 o rozšírení zoznamu tých, na ktorých sa vzťahuje zmrazenie aktív a zákaz vydania víz;
 4. vyzýva na zavedenie ekonomických, obchodných a finančných obmedzení, pokiaľ ide o Krym a jeho separatistických lídrov; zastáva názor, že ich rýchle uplatnenie by malo vychádzať z analýzy Komisie, ktorej predmetom sú právne následky anexie Krymu;
 5. vyjadruje plnú podporu jednote, suverenite a územnej celistvosti Ukrajiny; považuje kroky Ruska za vážne porušenie medzinárodného práva a jeho medzinárodných záväzkov, ktoré vyplývajú z Charty OSN, Helsinského záverečného aktu, Štatútu Rady Európy a memoranda z Budapešti z roku 1994 o bezpečnostných zárukách, ako aj dvojstranných záväzkov vyplývajúcich z dvojstrannej Zmluvy o priateľstve, spolupráci a partnerstve z roku 1997; víta rozhodnutie o pozastavení uplatňovania hlasovacích práv Ruska v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy; 6. vyzýva Rusko, aby stiahlo svoje

vojenské oddiely, ktorú sú sústredné na hraniciach s Ukrajinou aj v krajine, a aby bezodkladne zrušilo mandát Rady federácie oprávňujúci použiť ozbrojené sily na ukrajinskom území; žiada okamžité ukončenie všetkých opatrení vedúcich k akejkoľvek destabilizácii situácie na Ukrajine, či už zvnútra, alebo zvonku; zastáva názor, že akékoľvek politické požiadavky sa musia riešiť nenásilným spôsobom prostredníctvom vhodných a legitímnych fór; žiada, aby Rusko nevypracúvalo žiadne separatistické požiadavky akéhokoľvek druhu, napríklad nezákonné referendá týkajúce sa východných regiónov Ukrajiny, a aby sa verejne dištancovalo od najnovších protiprávnych udalostí na východnej Ukrajine, pretože predstavujú porušenie jej zvrchovanosti a územnej celistvosti;

7. vyzýva Radu, aby poskytla Ukrajine pomoc pri reforme civilnej bezpečnosti a podporu pri policajných a hraničných kontrolách a v oblasti právneho štátu, a to prostredníctvom početnej misie SBOP, a aby vypracovala politický rámec pre krízový prístup (PFCA), pričom sa čo najskôr zväžia všetky možnosti v tejto oblasti;
8. vyzýva Úniu, aby rozšírila súčasnú pozorovateľskú misiu Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) s cieľom vyslať na východnú Ukrajinu čo najviac pozorovateľov, ktorí budú sledovať situáciu a informovať o nej priamo na mieste, a tak znemožnia zámienky na akékoľvek ďalšie vyhrotenie situácie; súhlasí s obavami, ktoré vyjadrili OBSE a Rada Európy v súvislosti s obmedzovaním ich možnosti pozorovať situáciu v oblasti ľudských práv na Kryme, okrem iného aj v prípade príslušníkov národnostných menšín;
9. žiada okrem toho, aby úrad OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODHIR), ako aj Parlament a EÚ vyslali rozsiahlu volebnú pozorovateľskú misiu, ktorá by sledovala voľby v celom rozsahu; žiada, aby prezidentské voľby 25. mája 2014 boli slobodné a spravodlivé a aby sa uskutočnili v plnom súlade s medzinárodnými normami; odmieta akýkoľvek vonkajší nátlak zameraný na odloženie týchto volieb;
10. očakáva, že Rusko sa v plnej miere zasadí o úspešný politický výsledok ohlásených štvorstranných rokovaní medzi EÚ, USA, Ruskom a Ukrajinou na základe plného rešpektovania územnej celistvosti Ukrajiny vrátane jej práva rozhodovať o vlastnej ústave a politickej budúcnosti; domnieva sa, že ak Rusko takéto rozhodnutie neprejaví, bude to dôkazom toho, že svojím konaním bráni schodnému riešeniu a snaží sa len získať čas;
11. víta umiernenosť a zdržanlivosť ukrajinskej vlády, s akou doteraz pristupovala k súčasnej kríze, a pripomína, že ukrajinské orgány majú plné právo použiť akékoľvek vojenské prostriedky, aby znovu získali kontrolu nad svojím územím;
12. naliehavo vyzýva EÚ, aby podporila Ukrajinu v medzinárodných orgánoch, najmä v medzinárodných súdnych orgánoch, v prípade, že sa Ukrajina rozhodne podať proti Rusku žalobu za porušenie jej zvrchovanosti a územnej celistvosti;
13. víta vyhlásenie ukrajinskej vlády, v ktorom oznámila ambiciózný program ekonomickej a sociálnej reformy, a poukazuje na zásadný význam jeho urýchlenej realizácie s cieľom zabezpečiť stabilitu a prekonanie kritickej finančnej situácie krajiny; víta rozhodnutie medzinárodných finančných inštitúcií a Komisie o tom, že sa Ukrajine poskytnú

významná krátkodobá a dlhodobá finančná pomoc; pripomína potrebu zorganizovať a koordinovať medzinárodnú konferenciu darcov, ktorú by mala zvoliť Komisia a ktorá by sa mala uskutočniť čo najskôr;

14. pripomína, že medzinárodná finančná pomoc môže zaistiť hmatateľné výsledky pre Ukrajinu len vtedy, ak bude viazaná na prísne vyžadovanie splnenia podmienok a realizáciu reformného programu vlády; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby na tento program poskytli potrebnú technickú pomoc s cieľom posilniť právny štát a odstrániť korupciu;
15. nabáda Ukrajinu, aby pokračovala v postupujúcej politickej reforme, najmä v ústavnej oblasti; oceňuje ochotu ukrajinskej vlády plniť svoje záväzky a zabezpečiť reprezentatívny charakter vládnych štruktúr, do ktorých sa premietne regionálna rozmanitosť, ďalej zabezpečiť plnú ochranu práv príslušníkov národnostných menšín, vyšetriť prípady porušovania ľudských práv a násilné činy a bojovať proti extrémizmu; víta v tejto súvislosti inauguráciu Medzinárodného poradného výboru Rady Európy 9. apríla 2014;
16. víta nedávne uznesenie ukrajinského parlamentu, ktoré obsahuje výzvu na okamžité odzbrojenie všetkých nezákonných síl domobrany, a očakáva jeho vykonanie;
17. vyjadruje Ukrajine a jej ľudu svoju silnú podporu v týchto ťažkých časoch; víta podpísanie politických kapitol dohody o pridružení a v nadväznosti na ne prijatie jednostranných obchodných opatrení; žiada, aby sa čo najskôr, ešte pred skončením platnosti jednostranných obchodných opatrení, podpísali plné dohody o pridružení/DCFTA;
18. zdôrazňuje naliehavú potrebu spoľahlivej spoločnej politiky v oblasti energetickej bezpečnosti (Energetickej únie), ktorej cieľom bude znížiť závislosť EÚ od Ruska a jeho ropy a plynu vrátane diverzifikácie dodávok energie, úplného vykonávania tretieho energetickeho balíka a možnosti prerušenia dodávok plynu v prípade potreby; zastáva názor, že plynovod South Stream by sa nemal stavať; je presvedčený o tom, že pomoc, ktorú EÚ poskytuje Ukrajine pri zásobovaní plynom reverzným tokom prostredníctvom ďalšej diverzifikácie, zvyšovania energetickej efektívnosti a účinných prepojení s EÚ, posilní postavenie Ukrajiny voči politickým a hospodárskym tlakom; v tejto súvislosti pripomína strategickú úlohu Európskeho energetickeho spoločenstva, ktorému v roku 2014 predsedá Ukrajina;
19. vyzýva Radu, aby bezodkladne povolila Komisii urýchliť liberalizáciu vízového režimu s Ukrajinou s cieľom pokročiť pri zavádzaní bezvízového režimu podľa vzoru Moldavska; medzitým požaduje okamžité zavedenie dočasných, veľmi jednoduchých a nie nákladných postupov udeľovania víz na úrovni EÚ a členských štátov;
20. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby aktívne zapojili a zamerali sa na verejnú mienku a podnikateľskú obec EÚ s cieľom vysvetliť im význam a dôsledky nezákonných krokov Ruska, ktoré sú priamou hrozbou pre mier a blahobyt v Európe;
21. pripomína, že podľa článku 49 Zmluvy o Európskej únii majú Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina, ako každý iný európsky štát, európske vyhliadky a môžu sa uchádzať

o členstvo v Únii pod podmienkou, že sa hlásia k zásadám demokracie, dodržiavajú základné slobody, ľudské a menšinové práva a chránia zásady právneho štátu;

22. vyzýva Radu, aby podpísala dohody o pridružení/DCFTA medzi EÚ a jej členskými štátmi a Moldavskou republikou a Gruzínskom; vyjadruje svoj súhlas s návrhom, aby Rada rozhodla o okamžitom predbežnom vykonávaní dohôd o pridružení medzi EÚ a Moldavskou republikou a EÚ a Gruzínskom až do ich podpísania; naliehavo žiada generálny sekretariát Rady Európskej únie o obmedzenie postupov oznamovania po podpísaní dohody o pridružení tak, aby sa predbežné uplatňovanie mohlo začať čo najskôr po podpísaní; oznamuje svoj zámer, že v prípade splnenia všetkých požiadaviek a následného podpísania dohôd o pridružení čo najskôr a ešte pred koncom súčasného funkčného obdobia Komisie pristúpi k úplnej ratifikácii dohôd o pridružení medzi EÚ a Moldavskou republikou a medzi EÚ a Gruzínskom; žiada, aby sa pre tieto krajiny vyčlenila potrebná dodatočná finančná pomoc;
23. vyzýva k intenzívnejšej účasti EÚ na riešení podnesterského konfliktu, a to aj rozšírením štatútu EÚ, aby v rámci rokovaní 5+2 vystupovala ako partner;
24. vyzýva Ruskú federáciu, aby ukončila narušanie vzdušného priestoru a námorných zón Gruzínska, a dôrazne odsudzuje proces tzv. vytyčovania hraníc v regiónoch Abcházsko a Cchinvali (Južné Osetsko);
25. vyzýva Rusko, aby nevyvíjalo žiadny nátlak na Moldavsko ani Gruzínsko v snahe zabrániť podpísaniu ich dohôd o pridružení/DCFTA alebo ich podpísanie oddialiť; opakuje, že podpísanie dohôd o pridružení/DCFTA nie je prekážkou v úzkych vzťahoch východných susedských krajín s Ruskom; vyjadruje svoju plnú podporu územnej celistvosti všetkých krajín vo východnom susedstve a vyzýva Rusko, aby neprijalo žiadne opatrenia, ktoré by mohli spôsobiť, že ukrajinský scenár sa rozšíri do ďalších krajín;
26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam členských štátov, úradujúcemu prezidentovi, vláde a parlamentu Ukrajiny, Rade Európy a prezidentovi, vláde a parlamentu Ruskej federácie.